

1Sygn. akt IV Ka 585/20

1.1 WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 sierpnia 2020 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie w IV Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący: Prezes Maciej Strączyński

Protokolant: Aleksandra Goszczyńska

przy udziale Prokuratora Prok. Rej. Anny Ziemichód

po rozpoznaniu w dniu 5 sierpnia 2020 r.

sprawy **N. S.**

oskarżonego z art. 190 § 1 kk i in.

na skutek apelacji wniesionych przez prokuratora i obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego S.

z dnia 16 stycznia 2020 r., sygn. akt VI K608/19

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

1) uchyla orzeczenie o karze łącznej i uniewinnia oskarżonego od popełnienia zarzucanych mu czynów opisanych w zarzutach 1, 6 i 7,

2) za czyny opisane w zarzutach 2, 3, 4 i 5 na podstawie art. 190 § 1 kk w zw. z art. 91 § 1 kk wymierza oskarżonemu karę 10 (dziesięciu) miesięcy pozbawienia wolności i do tej kary odnosi orzeczenie o zaliczeniu na jej poczet okresu zatrzymania i tymczasowego aresztowania zawarte w pkt. II części dyspozytywnej wyroku,

II. w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy,

III. zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty postępowania odwoławczego w połowie i wymierza mu 180 (sto osiemdziesiąt) złotych opłaty za obie instancje.

M. S.

UZASADNIENIE WYROKU SĄDU ODWOŁAWCZEGO

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	IV Ka 585/20

Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	2	
1. CZĘŚĆ WSTĘPNA		
0.11.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji		
Wyrok Sądu Rejonowego S. w Szczecinie z dnia 16 stycznia 2020 r. sygn. VI K 608/19.		
0.11.2. Podmiot wnoszący apelację		
# oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego		
# obrońca		
0.11.3. Granice zaskarżenia		
0.11.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia		
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości	
0.11.3.2. Podniesione zarzuty		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	

#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
0.11.4. Wnioski		
	# zmiana	
2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy		
Nie przeprowadzano dowodów.		
. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
Lp.	Zarzut	
1	Naruszenie przepisów postępowania, a w szczególności art. 4 kpk, art. 5 kpk, art. 7 kpk poprzez dowolną, a nie swobodną ocenę materiału dowodowego, polegającą na przyjęciu, że oskarżony dopuścił się popełnienia zarzucanych mu czynów (zarzut obrońcy).	# częściowo zasadny
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		

<p>O uniewinnienie oskarżonego od popełnienia wszystkich czynów, ewentualnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.</p>		
<p>Wniosek</p>		
<p>O uniewinnienie oskarżonego od popełnienia wszystkich czynów, ewentualnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.</p>	<p># częściowo zasadny</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>		
<p>O winie oskarżonego co do czynów 1, 2, 6 i 7, popełnionych na szkodę A. S. (1), Sąd orzekać mógł tylko na podstawie dowodów innych niż zeznania A. S. (1), jako że ta pokrzywdzona i świadek zarazem skorzystała z prawa do odmowy składania zeznań. Tymczasem jeżeli zeznania A. S. (2) zostaną wyeliminowane z materiału dowodowego, a muszą zostać, to niewątpliwe dowody winy oskarżonego w przypadku tych czterech czynów istnieją tylko w stosunku do czynu 2, tj. gróźb karalnych z dnia 3 czerwca 2019 r. Fakt, że oskarżony tego przestępstwa się dopuścił, wynika bowiem z zeznań świadka J. J., do której pokrzywdzona A. S. (1) uciekła przed oskarżonym i na gorąco zrelacjonowała jej zajście. Tylko o tym zdarzeniu J. J. wiedziała. Nie wynika też z zeznań J. J., że N. S. zmuszał A. S. (1) do zaniechania wezwania policji (zarzut 7). Przeciwnie, wynika z nich (jest to przekazywana świadkowi relacja pokrzywdzonej), że gdy A. S. (1)</p>		

zagroziła wezwaniem policji, N. S. wyszedł. Co do pozostałych dwóch zaś czynów na szkodę A. S. (1) (czyn 1 i 6) żaden świadek nie zeznał i na żaden inny dowód z zeznań jakiegokolwiek innej osoby Sąd Rejonowy się nie powołał.

Sąd powołał się w przypadku tych czterech czynów na dowód z protokołu zawiadomienia o przestępstwie. Tymczasem nie mógł tego zrobić, ponieważ był to sporządzony w trybie art. 304a kpk protokół przyjęcia ustnego zawiadomienia o przestępstwie i jednoczesnego przesłuchania A. S. (1) w charakterze świadka, a także przyjęcia wniosku o ściganie. Protokołu tego Sąd Rejonowy nie mógł odczytać, a tym samym ujawnić. Protokół łączny przewidziany w art. 304a kpk podlega odczytaniu w trybie art. 391 § 1 kpk, a więc podczas zeznań świadka, których w przypadku odmowy składania zeznań nie ma. Natomiast protokół samego tylko zawiadomienia o przestępstwie (bez przesłuchania świadka), gdyby był w sprawie, mógłby być wyłącznie dowodem tego, kto i kiedy i o jakim czynie zawiadomił; wtedy podlega odczytaniu w trybie art. 393 § 2 kpk (zob. wyrok w K. z 18 marca 2004 r., II AKa 64/03, KZS 2004/9/).

Nawet fakt, że A. S. (1) o przestępstwach zawiadomiła, nie byłby dowodem, że przestępstwa zaistniały, skoro ona sama na ich temat nie zeznała, a innych dowodów brak. Odtworzenie zeznań A. S. (1) zawartych w protokole zawiadomienia o przestępstwie zawierającym zapis jednoczesnego przesłuchania jej jako świadka było bowiem zakazane treścią art. 186 § 1 kpk. Tymczasem Sąd Rejonowy ewidentnie oparł się na pełnej treści

zawiadomienia o przestępstwie, gdyż dokonane przezeń ustalenia co do czynów 1, 6 i 7 nie wynikają z żadnego innego dowodu. Dowód z opinii lekarskiej (obdukcji) też nie może być użyty jako dowód na to, kto obrażenia spowodował, gdyż w tym zakresie byłoby to przekazywanie relacji A. S. (1) o zajściu, a więc omijanie odmowy składania zeznań. Protokół dowodzi tylko, że w jakichś okolicznościach doznała ona opisanych obrażeń. Obrońca wprawdzie nie potrafiła wskazać jako podstawy apelacji obrazy prawa procesowego polegającej na naruszeniu art. 186 § 1 kpk, wskazując tylko przepisy art. 4, 5 i 7 kpk, które są „naruszone” praktycznie w każdym wyroku skazującym (oczywiście zdaniem obrońców zaskarżających wyroki według najprostszego, ogólnikowego standardu), ale nie zmienia to faktu, że obraza prawa procesowego miejsce miała i doprowadziła do oparcia ustaleń na dowodach prawnie zakazanych, a to miało wpływ na treść wyroku.

Natomiast co do pozostałych dowodów, w szczególności zeznań świadków, które dotyczyły czynów popełnionych na szkodę innych osób, ocena dowodów zastrzeżeń Sądu Okręgowego nie budzi, jest ona logiczna i prawidłowa. Obrońca jako jedyną przesłankę podważania tych dowodów podnosi fakt, że oskarżony twierdził co innego (nie przyznawał się do winy) i że jest pomawiany. Ocena dowodów sprowadzająca się do dania wiary świadkom i odmowy dania wiary oskarżonemu nie ma charakteru dowolnego. Przeciwnie, to świadkowie nie byłiby zainteresowani w żaden sposób w pomawianiu oskarżonego, gdyby nie dokonał on zarzucanych mu czynów.

<p>Wniosek jest więc zasadny co do uniewinnienia oskarżonego od czynów 1, 6 i 7, natomiast co do czynów 2, 3, 4 i 5 zasadny nie jest. Wniosek o uchylenie wyroku w ogóle nie jest zasadny, jako że nie ma w niniejszej sprawie żadnych podstaw do ponownego przeprowadzania przewodu sądowego.</p>		
Lp.	Zarzut	
2	<p>Błąd w ustaleniach faktycznych polegający na uznaniu, że zachodzą przesłanki do niewyrażenia zgody na cofnięcie wniosku pokrzywdzonej, wskazując na zachowanie innych osób niż pokrzywdzona (zarzut obrońcy).</p>	# niezasadny
<p>Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>		
<p>Sąd Rejonowy słusznie uznał, że fakt, iż oskarżony stał pod zarzutem dopuszczenia się czynów z art. 190 § 1 kk nie tylko na szkodę A. S. (1), ale także na szkodę innych osób, sprzeciwiał się zgodzie na cofnięcie wniosku o ściganie. Powtarzalność czynów na szkodę różnych osób jest ważką przesłanką, która w przypadku skazania nakazuje łącznie ocenić działania oskarżonego, ma to znaczenie i dla oceny szkodliwości czynów, i dla sankcji. Ponadto popełnienie podobnych czynów na szkodę różnych osób nie pozwala na uznanie, że czyn, co do którego wniosek o ściganie pokrzywdzony chce cofnąć, jest incydentalny i że ściganie jego jest niecelowe z uwagi na osobistą wolę pokrzywdzonego.</p>		

Wniosek		
Brak wniosku możliwego do powiązania z powyższym zarzutem.		
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.		
Ewentualne uznanie, że wniosek pokrzywdzonej o ściganie powinien zostać uznany za skutecznie cofnięty, skutkować by musiało umorzeniem postępowania w zakresie dotyczącym czynów, co do których cofnięto wniosek. Tylko taki wniosek reformatoryjny (o zmianę wyroku przez umorzenie postępowania co czynów 1, 2 i 7, bo te czyny były ścigane na wniosek A. S. (1)) można byłoby więc wiązać z powyższym zarzutem. Tymczasem obrońca w apelacji takiego wniosku, nawet jako ewentualnego, nie złożyła. Nie można więc się do niego odnieść.		
Lp.	Zarzut	
3	Rażąca niewspółmierność kary wyrażająca się w orzeczeniu wobec oskarżonego kar wskazanych w wyroku (które wyliczono w zarzucie – zarzut prokuratora).	# częściowo zasadny
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
Zarzut prokuratora byłby zasadny w większym zakresie, gdyby nastąpiło skazanie oskarżonego za wszystkie zarzucane mu czyny, z uwagi na ich charakter. Ponieważ jednak z powodu		

<p>uchybień dowodowych i w istocie braku legalnych, przewidywanych prawem dowodów musiało nastąpić uniewinnienie oskarżonego od popełnienia zarzucanych mu czynów 1, 6 i 7, apelacja prokuratora co do tych czynów stała się bezprzedmiotowa. Natomiast jeśli chodzi o czyny 1, 2, 3, 4 i 5, to wymierzenie oskarżonemu za pięć czynów o charakterze gróźb, przy dość znacznym nasileniu złej woli, agresji i powtarzalności czynów, kary 6 miesięcy pozbawienia wolności za wszystkie te czyny (w trybie art. 91 § 1 kk) było istotnie karą rażąco łagodną.</p>		
<p>Wniosek</p>		
<p>O zmianę wyroku, rozwiązanie kary łącznej i wymierzenie za czynu 1, 2, 3, 4 i 5 kary 2 lat pozbawienia wolności, za czyn 6 kary 1 roku pozbawienia wolności, za czyn 7 kary 1 roku pozbawienia wolności i kary łącznej 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności.</p>	<p># częściowo zasadny</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>		
<p>Wniosek powyższy rozpatrywać można tylko co do żądania orzeczenia za czyny 1, 2, 3, 4 i 5 kary 2 lat pozbawienia wolności w miejsce kary 6 miesięcy pozbawienia wolności. Ponieważ N. S. został ostatecznie skazany nie za pięć, a za cztery czyny z art. 190 § 1 kk (bez czynu 1), trzeba też pod tym kątem oceniać wniosek prokuratora. Kara 6 miesięcy pozbawienia była rażąco łagodna za pięć czynów i byłaby taką również za cztery czyny. Jednak żądanie wymierzenia kary 2 lat pozbawienia wolności – w</p>		

<p>świetle art. 190 § 1 kk maksymalnej ustawowo, choć w przypadku zastosowania art. 91 § 1 kk już nie, gdyż następuje podniesienie górnej granicy – jest wygórowane. Opisane przypadku gróźb na tle licznych innych przestępstw tego rodzaju ocenić należy jako przeciętne, nie nacechowane ani szczególnymi okolicznościami obciążającymi, ani łagodzącymi. Stąd Sąd Okręgowy uznał, że za cztery czyny z art. 190 § 1 kk należy orzec karę 10 miesięcy pozbawienia wolności.</p>	
<p>4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU</p>	
<p>Nie było.</p>	
<p>5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO</p>	
<p>0.15.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji</p>	
<p>0.11.</p>	<p>Przedmiot utrzymania w mocy</p>
<p>0.1Skazanie oskarżonego za czyny 2, 3, 4 i 5, zasądzenie na rzecz pokrzywdzonych A. S. (1) (czyn 2), D. S. (czyn 3 i 4) i B. D. (czyn 5) zadośćuczynień oraz orzeczenie o zaliczeniu na poczet kary okresu tymczasowego aresztowania.</p>	
<p>Zwięźle o powodach utrzymania w mocy</p>	
<p>Sąd Okręgowy nie uznał za słuszne apelacji co do winy oskarżonego w zakresie czynów 2, 3, 4 i 5 z przyczyn wskazanych przy omówieniu</p>	

<p>pierwszego zarzutu obrońcy. Orzeczone zadośćuczynienia są zaś bardzo niewygórowane, również w stosunku do A. S. (1), choć obecnie odnosi się ono tylko do jednego czynu. Zaliczenie aresztowania było prawidłowe.</p>		
<p>0.15.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji</p>		
<p>0.0.11.</p>	<p>Przedmiot i zakres zmiany</p>	
<p>0.0.1Uniewinnienie oskarżonego od czynów 1, 6 i 7.</p>		
<p>Zwięźle o powodach zmiany</p>		
<p>Nastąpiło ono wskutek uznania za słuszny, choć nieprawidłowo sformułowany, zarzutu obrońcy dotyczącego obrazy prawa procesowego i stwierdzenia, że nie ma w sprawie prawidłowo przeprowadzonych dowodów pozwalających na przypisanie oskarżonemu czynów 1, 6 i 7, jako że jedyny dowód na przebieg zdarzeń, dowód z zeznań A. S. (1) zawartych w protokole sporządzonym w trybie art. 304a kpk musiał zostać odrzucony jako niedopuszczalny.</p>		
<p>0.0.12.</p>	<p>Przedmiot i zakres zmiany</p>	
<p>0.0.1Podwyższenie kary za czyny 2, 3, 4 i 5 do 10 miesięcy pozbawienia wolności.</p>		
<p>Zwięźle o powodach zmiany</p>		
<p>Kara 6 miesięcy pozbawienia wolności za cztery czyny z art. 190 § 1 kk, wskazujące na powtarzalność</p>		

agresywnych zachowań oskarżonego oraz na jego wielokrotną karalność za różne przestępstwa, była rażąco łagodna i wymagała zaostrzenia.	
0.15.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku	
Nie było.	
6. Koszty Procesu	
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
III	Ponieważ obydwie apelacje – i obrońcy, i prokuratora – zostały częściowo uwzględnione, a częściowo uznane za niezasadne, przy czym wyrok został zmieniony po części w kierunku zgodnym z każdą z apelacji, należało uznać zgodnie z art. 636 § 1 i 2 kpk i art. 633 kpk, że koszty postępowania odwoławczego powinny zostać rozłożone między oskarżonego i Skarb Państwa po połowie. Oskarżonemu wymierzono także nową opłatę za obie instancje zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 3 i art. 10 ust. 1 właściwej ustawy.
7. PODPIS	
SSO Maciej Strączyński	

ZAŁĄCZNIK DO FORMULARZA UZASADNIENIA WYROKU SĄDU ODWOŁAWCZEGO

0.11.3. Granice zaskarżenia	
Kolejny numer załącznika	1

Podmiot wnoszący apelację	Prokurator Prokuratury Rejonowej S.		
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	Orzeczenie o karze		
0.11.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na niekorzyść	# w części	#	co do kary
0.11.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka		
0.11.4. Wnioski			
	# zmiana		

ZAŁĄCZNIK DO FORMULARZA UZASADNIENIA WYROKU SĄDU ODWOŁAWCZEGO

0.11.3. Granice zaskarżenia	
Kolejny numer załącznika	2
Podmiot wnoszący apelację	Obrońca oskarżonego

Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	całość
0.11.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia	
# na korzyść	# w całości
0.11.3.2. Podniesione zarzuty	
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia
0.11.4. Wnioski	
# zmiana	